

III. Enerji Verimliliği Günleri Tamamlandı

Şubemiz tarafından düzenlenen III. Enerji Verimliliği Günleri 22-23 Ocak 2015 tarihlerinde Yaşar Üniversitesi Yeni Bina Konferans Salonu'nda yoğun katılımı ile gerçekleştirildi. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiye yönelik uygulamalar hakkında gelişmeler; ülkemizin bu alandaki hedefleri ve politikalarının değerlendirildiği etkinliğe; enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanında hizmet üreten, uygulayan, denetleyen kişi, kurum ve kuruluşlar katıldı.

Enerji Verimliliği Günleri etkinliği, Yürütme Kurulu Başkanı **Fikret Şahin**'in açılış konuşmasıyla başladı. Şahin; etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek; Odamızın enerji verimliliği konusunda, kamuoyunun bilinçlendirilmesi amacıyla teknolojik ve bilimsel esaslar doğrultusunda çalışmalar yürüttüğünü belirtti. "Elektrik Mühendisliğinin önemli alanlarından biri olan enerji

konusuna yönelik politikaları ve teknolojik gelişmeleri irdelemek, bu alana yönelik yeni açılımlar sunmak, alternatifler üretmek amacıyla Üçüncü Enerji Verimliliği Günleri Etkinliğini düzenliyoruz" diyen Fikret Şahin; enerjinin etkin ve verimli kullanılmasının dünyada barışa, demokrasiye ve istihdama katkı sağlaması dileğiyle konuşmasını noktaladı.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise konuşmasında 2014 yılı değerlendirmesi yaparak, 2014 yılının büyük işçi ve doğa katliamları ve hukuksuzluklarla somutlandığı bir yıl olduğunu, TMMOB'un de TBMM gündeminde olan torba yasayla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı bir daire-

ye indirgenmeye çalışıldığını vurguladı. "1970'li yıllardan bu yana ülkenin bilinci ve vicdanı olmuş, mühendisleri, mimarları ve onların örgütlülüğünü yok edemeyeceksiniz, susturamayacaksınız. Her ne yasal düzenleme yaparsanız yapın, bilimi-aklı-aydınlanmayı savunmaya, halkımızın yanında olmaya devam edeceğiz" diyen Ulutaş; 2015 yılının mücadele yılı olacağını belirtti.

Enerji alanının ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline geldiğini söyleyen Mahir Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü: 2014 yılı sonu itibari ile kurulu gücümüz 69.500 MW'a ulaşmış olmasına rağmen

men 38000-41000 MW seviyelerindeki puantı karşılayabilmekte yetersiz kalmaktadır. Bu kurulu gücün %31'i Doğalgaz ve LNG, %24'ü HES, %10 nehir tipi HES, %21'i Kömür, %8'i Termik (diğer) ve ancak %5'i YEK ten elde edilmektedir. Geçen yıl ürettiğimiz elektriğin kesinleşmemiş dağılımında; %48'i Doğalgaz ve LNG, %2,3 Termik (diğer) ve %29,2'si Kömürden elde edilmiştir. Büyük oranda doğal-gaza bağlı bu görüntü sürdürülebilir olmaktan uzaktır.

Dolayısıyla yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılması gerektiği açıktır. Ne yazık ki 1980lerden bu yana özelleştirme politikaları ile enerji alanı kendi kaderine terk edilmiş kısa vadeli rant üzerine kurulu enerji yatırımları tercih edilerek, rüzgar, güneş, biyokütle gibi temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmiştir. Diğer yandan ise bu yatırımların uygulanmaya çalışıldığı istisnai durumlarda da merkezi bir plan ve kamusal anlayışla ele alınmayan bu yatırımlar, doğaya, bölgeye, eko-sisteme, tarım alanlarına etkilerine bakılmadan ve bölge halkının talep ve itirazları dikkate alınmadan uygulanmak istenmektedir. Karadeniz'in HES çöplüğüne dönüşmesi, suyun kullanım hakkı üzerinden yürüyen ticarileşme çaba-

ları ibret vericidir. Ne yazık ki bölgemizde de Çeşme-Karaburun bölgeleri RES mezarlığına dönüşme riski ile karşı karşıyadır.

Sürekli artan enerji ihtiyacımızın gerekçelerini ve rasyonel olup olmadığını sorgulamadan bütünlüklü bir enerji politikası üretebilme şansımız yoktur. Nüfusu belli mega-şehir merkezlerinde toplayan çarpık şehirleşme politikaları, pek çok altyapı sorunlarının yanında devasa enerji üretim ve iletim-dağıtım merkezlerine ihtiyaç yaratmaktadır. Örneğin yapımlarında yaşanan ölümlerle toplu işçi mezarları, çirkin mimarileri ile estetik katili olan, tüketim kültürünün mabetleri AVMLer, enerji emen devasa verimsizlik abideleridir. Aynı şekilde emek-yoğun, enerji yoğun bir üretim modeli içerisinde ülkemizde hala yaygınlaşmaya devam eden, demir-çelik ve çimento gibi endüstriler ülkeye birim enerji başına katma değeri minimum olan enerji canavarları olarak kaydedilmektedirler. Bizlere düşen sorumluluk elektrik enerjisini kamusal bir anlayışla ucuz, güvenilir, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde elde edilmesini, doğaya en az zararı vermesini sağlayabilmek olmalıdır. Bugüne kadar sürdürülen anlayışla bunun sağlanması olası görünmemektedir. O nedenle daha az

enerji ile daha verimli üretim sağlanabilmesi için yeni politikaların ortaya konmasını hedeflemeliyiz.

Mahir Ulutaş'ın konuşmasının ardından EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü **Prof. Dr. Hamit Serbest** konuşmasını gerçekleştirdi. Öğretim üyelerinin gerçeğinin, adaleti savunmak olması gerektiğini vurgulayan Prof. Serbest; doğaya zarar veren tesislere verilen ÇED raporlarına imza koyan öğretim üyelerini kınadığını belirtti. Gerçekleri, bilimselliği paylaşmanın önemine değinen Prof. Dr. Hamit Serbest; üniversite-sanayi işbirliğinin ülkenin gereksinimi olduğunu ifade etti. Üniversiteler bilgi üretiyorsa bu bilgilerin uygulama alanında sanayinin olmasını belirten Prof. Serbest; bilgiyi ihtiyaçla birleştirme noktasında Bilimsel Dergi'nin var olduğunu açıkladı. EMO Bilimsel Hakemli Dergi'nin; özgün bilimsel araştırmalar ile ilginç uygulama çalışmalarına yer veren ve bu niteliği ile hem araştırmacılara hem de uygulamadaki mühendislere seslenmeyi amaçlayan hakemli bir dergi olduğunu belirten Prof. Dr. Hamit Serbest; "akademik veya teknolojik özgünlük Bilimsel Dergi'nin temelidir" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı **Muzaffer Tuncağ** ise konuşmasında, İzmir Büyükşehir Belediyesinin enerji verimliliğine yönelik projeleri ve uygulamaları hakkında bilgi verdi. İzmir'e içme suyu sağlamak üzere planlanan Çamlı barajına hala izin verilmeyip Efemçukuru'nda

altın aranmasının su kaynaklarına verdiği zarar konusunda birlikte mücadele edilmesinin altını çizdi.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı **Hüseyin Yeşil** ise TMMOB'u işlevsizleştirmeye yönelik iktidarın baskıcı tutumunu eleştirerek, ortak mücadele çağrısında bulundu. Torba yasalarla kamusal alanlara el koyma ve rant süreçlerinin önündeki son engellerin de kaldırılmanın amaçlandığını dile

getiren Yeşil; TMMOB ve Odaları; AKP'nin kentler üzerindeki oyununa karşı durdu, "Kentsel dönüşüm" adı altında "rantsal dönüşüm" karşı çıktı, Yayınladıkları raporlar, basın açıklamaları, açtıkları davalarla AKP'nin ormanları, kıyıları, meraları; suyumuzu, toprağımızı yağmalamasının önünde durdular, Neoliberal politikalarla bu ülkenin yağmalanmasına karşı, kamu yararı için mücadele ettiler" dedi.

Son olarak Yaşar Üniversitesi Rektörü **Murat Barkın** ise; enerjinin yaşamın bir parçası olduğunu, üniversite olarak enerji verimliliği konusunda duyarlı olduklarını ifade etti. Üniversitede akademik birim olarak Enerji Sistem Mühendisliği Bölümü oluşturduklarını, ayrıca Enerji Verimliliği Yönetim ve Koordinasyon Kurulu birimi ile de verimlilik konu-

sunda çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından, Bornova Belediye Başkanı Olgun Atila'ya enerji verimliliği konusunda belediye olarak yaptıkları çalışmalarından dolayı Şubemiz adına teşekkür plaketi verildi.

Etkinliğin ilk oturumunda Prof. Dr. Arif Hepbaşlı; Ülkelerin Enerji Verimliliği Yaklaşımlarına Genel Bakış konulu sunumunu gerçekleştirdi. İlk gün yapılan oturumlar sonrasında ikinci gün; 3 oturum ve bir panel ile tamamlandı.

"Ülkemizde Enerji Verimliliği Politikaları, Enerji Verimliliği Uygulamalarına Genel Bakış" Paneli

Etkinliğin ikinci günü gerçekleştirilen Ülkemizde Enerji Verimliliği Politikaları, Enerji Verimliliği Uygulamalarına Genel Bakış başlıklı panelin yöneticiliğini Şube Yönetim Kurulu Mahir Ulutaş yaptı. Oda Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden Murat Bayram, ETKB Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nden Bora Omurtay, Enerji Yönetimi Derneği'nden M. Ali Erhan

Güllüoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı panelde; enerji verimliliği politikalarının ve çalışmalarının nasıl daha sağlıklı duruma gelebileceği tartışıldı.

Panelin ilk konuşmasını **EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil** gerçekleştirdi. Yeşil ülkemizdeki enerji politikasını; dışa bağımlı, doğayı yok eden, çevre dostu olmayan, arz güvenliğinden yoksun enerji politikaları olarak nitelendirdi ve konuşması-

nı şöyle sürdürdü: "Sektör tamamen dağıtıldı. Dağıtım şirketleri tamamen özelleştirildi. Dolayısıyla bütünsellik yok. En çok enerji tüketen sanayiye sahip bir ülkemiz. Enerji verimliliğiyle 2007 yılında çıkan yasayla tanıştık 2008'de Enerji Verimliliği Yılı ilan edildi, Nisan 2008'de Su Genelgesi, Haziran 2008'de Ulaştırma Genelgesi, Ağustos 2008'de Lamba Genelgesi, Enerji Verimliliği Yönetmeliği, Temmuz

2009'da Enerji Verimliliği Dernekleri Yönetmeliği yayımlandı. Yayımlanan Enerji Verimliliği Strateji Belgesi'ne özelleştirme ve nükleer santrallerle ilgili olduğu için şerh koyduk. Kasım 2014'te Enerji Verimliliği Programı Eylem Planı oluşturuldu. Ancak sadece yönetmelik ve yasa değişiklikleri yapıldı. TÜBİTAK, ETKB, Odalar, TSE temsilcilerinden oluşan Enerji Verimliliği Kjoordinasyon Kurulu enerji verimliliği konusunda çalışmaları yürütecek tek kurul, ancak yetkisi çok fazla değil. Kurula Bakanlıktan katılım tam sağlanmıyordu, eleştirilerimizle daha doğru bir katılım sağlanmaya başlandı. **Enerji verimliliği ile ilgili sürdürülen politikalar Türkiye'nin enerji politikalarından bağımsız değil. Sadece yönetmelik vb. yayımlanıyor. Bu konuda daha çok adım atılmalı."**

İkinci konuşmacı **ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden Murat Bayram**; mevzuat gelişimi, binalarda enerji verimliliği konularında bilgilendirmede bulundu. Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği'nin önemine değinen Bayram; Türkiye'de tasarruf potansiyelinin en fazla olduğu alan bina, bu yüzden binalarda enerji yönetimine daha çok dikkat ediyoruz" dedi. Binaların enerji kimlik belgesi alabilmesi için enerji performanslarının belirlenmesi gerektiğini ifade eden Murat Bayram bunun da; binanın m2 başına düşen yıllık enerji tüketiminin belirlenmesi, bu değere göre CO2 salımının hesaplanması, bu değerlerin referans binanınki ile kıyaslanması, kıyaslama sonucuna göre binanın A-G arası bir enerji sınıfına yerleştirilmesi ile gerçekleşebileceğini ifade etti. **Enerji kimlik belgelerinin ülke genelinde yaygınlaşması durumunda yıllık 6,75 milyar dolar tasarruf sağlanabileceğine** dikkat çeken Bayram, Bakanlık projesiyle ilgili bilgi vererek konuşmasını noktaladı.

ETKB Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü temsilcisi Bora Omurtay

ise konuşmasına dünyada ve Türkiye'de enerji durumu ve talebi ile ilgili bilgi vererek başladı. "2009 yılında 1,6 milyar TEP olan yenilenebilir enerjinin 2035 yılında, mevcut politikalarla devam etmesi durumunda 1,9 kat artarak yaklaşık 3 milyar TEP'e, sera gazı emisyonlarının azaltılması'nın hedeflendiği senaryoya uyulması durumunda ise 2,5 kat artarak yaklaşık 4 milyar TEP'e yükselmesi öngörülmektedir" diyen Omurtay; gelecek 20 yıl içinde dünyada enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları yatırımlarına büyük önem verileceğini belirtti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Enerji Politikaları ve Stratejilerini; enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, 2023 yılına kadar tüm yerli kaynakların devreye alınması, yenilenebilir kaynakların azami oranda kullanılmasının sağlanması, enerji verimliliğinin artırılması, olarak sıralayan Bora Omurtay; temel hedefin birim milli gelir başına tükettiğimiz enerjiyi (Enerji Yoğunluğunu), 2023 yılına kadar en az %20 azaltmak olduğunu ifade etti. Bora Omurtay konuşmasında ayrıca Enerji Verimliliği Kanunu ve İkincil Mevzuatlar, Enerji Yönetimi, Eğitim ve Sertifikalandırma, Yetkilendirme Çalışmaları, Destekler (Verimlilik Artırıcı Projeler -Gönüllü

Anlaşmalar), Bilgi Verme Yükümlülüğü konularında bilgi verdi.

Enerji Yönetimi Derneği adına konuşmasını gerçekleştiren Erhan Güllüoğlu ise; enerji verimliliği danışmanlık firmaları hakkında bilgi verdi. Hem sanayi hem binalarda EVD firmaları olarak enerji verimliliğini doğru bir noktaya getirmek amacıyla olduklarını belirten Güllüoğlu; EVD firmalarının eğitim yerine etüd yapmasının daha doğru olacağını vurguladı. Enerji verimliliği konusunda dünyadan örnekler veren Erhan Güllüoğlu; Almanya'da enerji verimliliği çalışmalarının 30 yıl öncesinde başladığını, devletin sektöre destek verdiğini, ABD'de 1970 yılından itibaren çalışmalara başlandığını, o zaman 100 adet nükleer santralin yapımın durdurulduğunu açıkladı. **Isıpay ölçerler ve BEP-TR konusunun piyasaya bırakıldığını ve boşluk olduğuna dikkat çeken Güllüoğlu; enerji verimliliği çalışmalarında devlette çok başlılık, devlet kurumları arasında ortak bir çizgi olmadığını belirtti.** Devletin hem sanayi, hem binalara yenilenebilir enerji ile ilgili desteklerinin olması gerektiğini, Türkiye'de gerçek bir enerji verimliliği politikasının hayata geçirilmesinin önemine değinerek konuşmasını noktaladı.